

Başlık	: Covid-19'un Spora Etkisi: Pandemiye Basketbol Fotoğrafi
Yazar	: Öğr. Gör. Yiğit Şerif Karabulut - Işık Üniversitesi Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu Müdür Yardımcısı
Seri Başlığı	: Covid-19 Pandemisi Yazı Serisi
Yayın Tarihi	: 06 Mayıs 2020

İçinde bulunulan ve adeta tarihe tanıklık ediyor olduğumuz bu günlerde gündemimizi iki konu oluşturuyor: Halk sağlığı ve ekonomi. Elbette fiziksel olarak sağlıklı olma hali birincil gündemimiz, ancak bir taraftan da ekonomiye dair öngörüler de aklımızı artık daha fazla meşgul edecek gibi görünüyor.

Son yıllarda spor müsabakalarını takip edenler dolaylı yoldan ekonomik dalgalanmaları da takip ediyorlar. Özellikle 90'lı yılların son bölümü ve 2000'li yılların ilk 10 yılı ile kıyaslandığında, gönül vermiş oldukları takımların ve yatırım yapmış oldukları kulüplerin günden güne daha düşük bütçelerle arenaya çıkmalarına tanıklık ediyorlar. Hatta belki de bu acımasız ekonomik koşullara uyum sağlayamayan takımların ya geçici olarak sportif faaliyetlerine ara vermelerine ya da tarihin tozlu sayfalarına intikal etmelerine şahit oluyorlar.

Şüphesiz 20. Yüzyılın son çeyreğinde dünya çapında etkisini hissettiren küreselleşme bu etkiyi, tüm faaliyet alanlarında olduğu gibi, sporda da azımsanmayacak şekilde gösterdi. Fiziksel şartlar, antrenman teknolojileri ve yöntemleri gibi konularda birçok yenilikten yararlanma fırsatı elde edilmiş oldu. Bu durum önceleri amatör bir ruhla, nispeten ilkel bir ortamda yürüyen ve temelde insanların eğlence ile birlikte rekabetin tadını çıkarmaya gayret ettikleri bir alanı temsil ediyordu. Şimdilerde ise spor kulüpleri borsada işlem gören birer şirket haline dönüşmekte ve söz konusu ekonomik zorluklarla ancak bu şekilde mücadele ederek hayatta kalmayı tercih etmekte. Ağırlıkla göz önünde yer alan üst liglerde kulüplerin şirketleşmesi artık olağan bir durum haline aldı.

Ülkemizde ise her anlamda "profesyonelleşme" akımının etkisini en yakından hisseden branşlardan biri de basketbol. Basketbolun ülkede futbol gibi kültürel anlamda benimsenememesi, dolaylı yoldan sponsorluk pastasından yeterli payı alamaması, yayın haklarından edilen gelirlerin düşük oluşu ile birlikte ilgili federasyonun ekonomik desteğini azaltması, olumsuz senaryoyu kaçınılmaz kılıyor. Durum üst liglerde bu tablo ile karşımızda dururken, ekonomik getiri itibarıyla üst liglerle kıyaslanmayacak olan alt liglerde ise tablo daha da sıkıntılı. İstanbul çapında organize edilen Büyük Erkekler A Ligi 2019-2020 sezonu (1. amatör kademe) iki elin parmaklarını geçmeyecek sayıda takımla oynanmak durumunda kaldı. Geçmiş sezonlarda bu lig birkaç farklı gruba ev sahipliği yapabilen bir katılım ile gerçekleşiyordu. Türkiye 2. Basketbol Ligi'nde de (TB2L) durum farklı değil maalesef. Bu sezon ülke genelinde tek grup halinde düzenlenen organizasyona sadece 15 takım katılım gösterdi. Bu ligin de yakın geçmişte 25 takımın katılımı ile birden fazla grupta düzenlendiğini görmüştük. Bu tablo önemli sayıda antrenör, sporcu ve idari personelin ya işsiz kaldıkları ya da farklı meslek gruplarına geçiş yapmak zorunluluğu yaşadıklarını anlatmaya yetiyor maalesef.

Bahsetmiş olduğum değişim endüstrileşmenin olağan sonucu olarak karşımızda. Peki olağanüstü pandemi günlerinin etkisi? Elbette geçmişle kıyaslandığında sportif anlamda ağır aksak ilerleyen branş söz konusu askıya alınma durumu itibariyle diğer tüm branşlarda olduğu gibi tamamen durmuş durumda. İçinde bulunduğumuz sezonun akıbeti ile ilgili, hukuki bağlayıcılıkları da göz önünde bulundurarak, birçok senaryo oluşturulmuş durumda. Tabii ki bunlardan hem sportif hem de ekonomik anlamda en üzücü olanı liglerin bu sezon için kaldığı yerden devam etmemesi ve bu sezonun "oyunmamış" olarak kabul edilmesi. Elbette hukuken bir sonraki sezonun oynanabilmesi için içinde bulunulan sezonun tescil edilmesi yani "sonuçlandırılması" gereği, sezonun devamına ilişkin en umut verici detay olabilir. Basketbol teknik açıdan ülkedeki en önemli rakibi futbol ile kıyaslandığında daha geç başlayan sezon ve doğasını yansıtan playoff gibi turnuva haline getirilebilme avantajları itibariyle belki olası bir yaz sonu, sıkıştırılmış takvim ile bu geçici belirsizliği bertaraf edebilir.